

Licht ook in Nederland afdelingen bijzonder beheer banken door

In rapport omschreven wanpraktijken door Britse banken zijn ook hier schering en inslag

Marjorie Sinke

Het is slecht gesteld met de mores van sommige Britse banken. Dit is eind vorige maand opnieuw door feiten geschraagd in een vernietigend rapport dat ondernemer Lawrence Tomlinson in opdracht van de Britse overheid heeft opgesteld. Sommige Britse banken hebben in het kader van het schulderstructureringsproces een strategie ontwikkeld waarbij ook op zich nog gezonde bedrijven door de afdelingen bijzonder beheer bewust naar de rand van het faillissement worden geduwd, zo valt in het rapport 'Banks' Lending Practices: Treatment of Businesses in Distress' te lezen.

Royal Bank of Scotland (RBS), dat voor 81% in staatshanden is, heeft de afgelopen jaren drie van de vier mkb-bedrijven die om een lening vroegen, de deur gewezen. In het proces om (slechte) leningen snel van de balans af te voeren, gedragen afdelingen bijzonder beheer zich wanstaltig, manipulatief en samenzweerderig. Het komt volgens Tomlinson voor dat gezonde bedrijven op het matje worden geroepen, waarna hun duur advies wordt verkocht en hun soms zelfs bezittingen worden ontnomen. Een van de hiervoor gebruikte trucs is het te fors afwaarderen door taxateurs wier belangen met die van de bank verstrengeld zijn (FD, 26 november).

Ook in Nederland maken afdelingen bijzonder beheer zich aan dit soort praktijken schuldig. Al voordat particu-

lieren en/of bedrijven niet meer aan hun leenvoorwaarden voldoen, komen zij in actie, zogenaamd in het kader van hun zorgplicht, maar in feite vooral om er zelf beter van te worden. Ook hier worden trucs niet geschuwd. Zo kan de klant worden verplicht een tweede taxatie te laten verrichten door een door de bank uitgekozen — mogelijk met de bank verstrengelde — en geïnstrueerde makelaar, die het pand vervolgens ver onder de reële waarde maar toevallig net rond de hypotheekschuld taxeert. Waarna de klant onder druk wordt gezet en zich onder dreiging van executieverkoop gedwongen voelt het voor deze veel te lage waarde te verkopen. Er zijn praktijkvoorbeelden te over van panden die op zo'n manier voor een laag bedrag (soms zelfs door de bank zelf) worden opgekocht en daags na de veiling met een flinke winst worden doorverkocht.

Dergelijke praktijken zijn onnodig beschadigend voor de betrokken klanten. De bank komt er goed vanaf: de schuld is van de balans en soms is het resultaat zelfs een prettige winst.

De Britse staatssecretaris van economische zaken heeft het rapport van Tomlinson inmiddels doorgestuurd naar de toezichthouders en RBS heeft een advocatenkantoor ingehuurd om haar afdeling bijzonder beheer door te lichten.

Ook in Nederland is er voldoende aanleiding voor de overheid om onderzoek te laten verrichten naar het gedrag van afdelingen bijzonder beheer. Roep vervolgens de verantwoordelijken binnen de raden van bestuur ter verantwoording en neem geen genoegen met het excuus dat ze niet op de hoogte waren. Maak een einde aan beschadigende praktijken die alleen de banken ten goede komen, en stel gedupeerden schadeloos.

Marjorie J. Sinke is advocaat bij De Waard CS, Amsterdam.

Dergelijke praktijken zijn onnodig beschadigend voor de betrokken klanten. De bank komt er goed vanaf

